

Ivan Lorenčič

dolgoletni ravnatelj
II. gimnazije Maribor

UDK 373.5(497.4 Maribor)''1991''
1.05 Poljudni članek
Prejeto: 10. 6. 2021

Osamosvojitev Slovenije in II. gimnazija Maribor

Slovenia's independence and the Second Gymnasium Maribor

Mesec maj je za številne najlepši mesec, pomlad je najbolj intenzivna, topli dnevi zvabijo ljudi na prosto, obrazi so prijaznejši in vedrejši.

Maj 1991 je bil drugačen. Še zmeraj je bil najlepši mesec, vseeno pa je bil mesec velikih pričakovanj. Uresničitev stoletnih sanj o samostojni Sloveniji je bila vse bliže, vseeno pa je bilo čutiti napetost. Upali smo, da bo prehod potekal mirno in brez težav. Pekrski dogodki pa so že napovedovali, da lahko pride do zaostrovanja in problemov.

Šolski utrip je v mesecu maju 1991 potekal podobno kot v prejšnjih letih: veliko kontrolnih nalog, bližala se je matura, ki je bila uvedena po dolgem času in je na ulice spravila četrtošolce, ki so zahtevali zmanjšanje števila predmetov. Po več dnevih stavke se je število predmetov zmanjšalo in šolski utrip se je vrnil v stare tire.

Osamosvojitev Slovenije je bila tema številnih pogovorov v zbornici in med dijaki; bilo je veliko vznepenosti in skoraj otroškega pričakovanja, da se to čim prej zgodi. Vsi smo z nestrpnostjo pričakovali razglasitev samostojnosti, ki je bila napovedana za sredo, 26. junija 1991.

Pouk v šoli se je v juniju zaključil s šolsko prireditvijo v sredo, 26. junija 1991, v šolskem amfiteatru, kjer smo najboljšim dijakom podelili priznanja. Po prireditvi smo vsi odhiteli domov in vzhičeni spremljali prireditev na Trgu republike v Ljubljani, kjer je bila razglašena samostojnost Slovenije. Preroške besede Milana Kučana: »Nocoj so dovoljene sanje. Jutri je novi dan,« so nas pospremile v toplo noč.

Naslednje jutro je res prineslo novi dan, ki si ga nihče ni želel: začela se je desetdnevna vojna. Na srečo se je pouk končal, tako da so bili dijaki doma na varnem. Ostali so nam le še popravni izpiti, ki smo jih začeli izvajati, kot da se ni nič zgodilo. Na to, da smo obkroženi s kasarnami in da bi se lahko zgodilo kaj

neprijetnega, nismo pomislili. S kasarnami smo imeli tudi dobre odnose, zato še toliko bolj nismo razmišljali o možnosti problemov in nevarnosti.

Drugi dan popravnih izpitov je prišla do mene učiteljica slovenščine in mi sporočila, da na cesti, ki vodi do šole, ležijo vojaki s puškami. Ker se mi je to zdelo skoraj nemogoče, sem sam preveril situacijo. In res: na cesti so v bojnem položaju ležali vojaki z uperjenimi puškami. Po preverjanju sem izvedel razlog. Mestna občina Maribor jim je blokirala dostavo živil, po dogovarjanju so jim vseeno dovolili dostavo, ki so jo pričakovali ravno v času naših popravnih izpitov. Nezaupljivost ima velike oči in zato takšen položaj vojakov.

Sedaj nam je postalo jasno, da je zadnji čas, da se prenehamo ukvarjati s popravnimi izpiti in da zapremo šolo. Odšli smo domov in spremljali dogodke, ki so globoko zaznamovali vse nas, vsakogar na svoj način. Po zaprtju šole sem odšel domov in naslednji dan prejel poziv za Teritorialno obrambo, kjer sem ostal do konca desetdnevne vojne. Na srečo nismo bili udeleženi v bojih, vseeno pa je bila napetost izjemna. Zato smo premirje in odhod domov vsi dočakali z velikim olajšanjem.

Počitnice, ki so sledile, so bile seveda drugačne: ostali smo v Sloveniji, ni bilo tradicionalnih odhodov na hrvaško obalo. Tega ni nihče obžaloval. Zavedali smo se, da smo končno v samostojni državi in samo od nas bo odvisna naša prihodnost. Ali nam je to v celoti uspelo, je tema za drugič.